

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 312/2014 НА КОМИСИЯТА
от 26 март 2014 година
за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на
газопреносните мрежи
(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,
като взе предвид Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 [1], и по-специално член 6, параграф 11 от него,
като има предвид, че:

- (1) За да бъде постигната целта за повишаване на конкурентоспособността и за да се гарантира, че всеки потребител може да купува енергия на най-ниските цени, от първостепенно значение е спешно да бъде изграден напълно функциониращ вътрешен енергиен пазар с висока степен на взаимна свързаност, който допринася за осигуряването на устойчиви доставки на енергия при приемливи условия.
- (2) За осигуряване на напредък в процеса на пазарната интеграция е важно с правилата за балансиране в газопреносните мрежи да се облекчава търговията с газ във всички зони за балансиране, като по този начин се спомага за повишаване на ликвидността на пазара. Затова с настоящия регламент се установяват хармонизирани на равнище ЕС правила за балансирането, които са предназначени да осигурят на ползвателите на мрежата увереността, че могат да управляват салдото по баланса си в различни зони за балансиране в целия Съюз по икономически ефективен и недискриминационен начин.
- (3) С настоящия регламент се спомага за развитието на конкурентен краткосрочен пазар на газ на едро в Европейския съюз, който осигурява възможност за предлагане на гъвкави продукти за газ от всякакви източници и предлагането му за покупка и продажба чрез пазарни механизми, така че ползвателите на мрежата да могат да балансират балансовете си портфейли ефективно, а операторът на преносната система да може да използва гъвкавите продукти за газ при балансирането на преносната мрежа.
- (4) В Регламент (ЕО) № 715/2009 се определят недискриминационни правила за условията на достъп до преносните мрежи за природен газ с оглед да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар на газ. Чрез правилата за балансирането на пазарен принцип се осигуряват финансови стимули за ползвателите на мрежата да балансират балансовете си портфейли чрез такси при дисбаланс, отразяващи разходите.
- (5) Ползвателите на мрежата трябва да носят отговорността за балансиране на своите входящи и изходящи количества, като правилата за балансирането са предназначени за насърчаването на краткосрочния пазар на газ на едро, а платформите за търговия се създават за облекчаване на търговията с газ между ползвателите на мрежата и оператора на преносната система. Операторите на преносни системи извършват евентуалното остатъчно балансиране на преносните мрежи, което може да бъде необходимо. При тази дейност операторите на преносни системи следва да спазват определения ред на използване на продуктите. Редът на използване на продуктите е определен по такъв начин, че операторите на преносни системи да възлагат поръчки за газ въз основа на икономически и оперативни съображения, използвайки продукти, които могат да бъдат доставени от най-широката гама източници, вкл. продукти, произхождащи от съоръжения за втечен природен газ (ВПГ) и съоръжения за съхранение. Операторите на преносни системи следва да имат за цел максимизиране на размера на потребностите си от балансиране чрез покупко-продажбата на краткосрочни стандартизирани продукти на пазара на едро.

(6) За да се осигури възможност на ползвателите на мрежата да балансират балансовите си портфейли, с настоящия регламент се установяват и минимални изисквания за предоставяне на информация за прилагане на режима за балансиране на пазарен принцип. Следователно информационните потоци по настоящия регламент са предназначени за подпомагане на режима за дневно балансиране и трябва да представляват набор от сведения, които да подпомагат ползвателите на мрежата да управляват рисковете и възможностите си по разходно ефективен начин.

(7) Освен да опазват чувствителната търговска информация съгласно настоящия регламент операторите на преносни системи следва да запазват и поверителността на информацията и данните, предавани им във връзка с прилагането на настоящия регламент, и да не разкриват пред трети страни никаква информация, данни или части от тях, освен ако и само доколкото имат право по закон.

(8) Настоящият регламент се приема въз основа на Регламент (ЕО) № 715/2009, който допълва и от който е неразделна част. Позоваванията на Регламент (ЕО) № 715/2009 в други правни актове се разбират като отнасящи се и до настоящия регламент. Настоящият регламент не се прилага за неосвободения капацитет в големи нови инфраструктури, които са освободени от изискванията на член 32 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [2] или на предишния член 18 от Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [3], доколкото прилагането на настоящия регламент не засяга такова освобождаване. Настоящият регламент следва да се прилага, като се взема предвид специалният характер на междусистемните газопроводи.

(9) Настоящият регламент е изготвен по процедурата по член 6 от Регламент (ЕО) № 715/2009. С него допълнително се хармонизират правилата за балансирането по член 21 от Регламент (ЕО) № 715/2009 с цел облекчаване на търговията с газ.

(10) Настоящият регламент съдържа разпоредби, които се прилагат за операторите на разпределителни системи и чието предназначение е хармонизиране на функциите им само когато и доколкото е необходимо за надлежното изпълнение на тези разпоредби.

(11) Националните регулаторни органи и операторите на преносни системи следва да вземат под внимание най-добрите практики и начинания за хармонизиране на процесите, свързани с прилагането на настоящия регламент. Предприемайки действия съгласно член 7 от Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета [4], Агенцията и националните регулаторни органи следва да гарантират, че правилата за балансиране се прилагат в целия Съюз по най-ефективния начин.

(12) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Комитета, създаден по силата на член 51 от Директива 2009/73/ЕО,
ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се установява Мрежов кодекс, в който се определят правилата за балансирането на пазара на газ, в т.ч. свързаните с мрежата правила за процедурите по заявяване, таксите при дисбаланс, процедурите по сетълмент във връзка с таксата при дневен дисбаланс и оперативното балансиране между мрежите на операторите на преносни системи.

Член 2

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага за зоните за балансиране в границите на Съюза.
2. Настоящият регламент не се прилага за зоните за балансиране в държавите членки, които са освободени от определени изисквания по силата на член 49 от Директива 2009/73/ЕО.

3. Настоящият регламент не се прилага за евентуалното необходимо изравняване между разпределените количества и действителното потребление, което се определя впоследствие чрез измерванията при крайния клиент, когато резултатите от тях бъдат получени.

4. Настоящият регламент не се прилага в случаите на извънредно положение, когато операторът на преносната система въвежда специални мерки съгласно приложимите национални разпоредби и разпоредбите на Регламент (ЕС) № 994/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 година относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ [5], според случая.

5. Произтичащите от настоящия регламент права и задължения за ползвателите на мрежата важат само за тези ползватели на мрежата, които са сключили споразумение с обвързваща правна сила, т.е. договор за пренос или друг договор, осигуряващ им възможност да подават уведомления за сделка по член 5.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията по член 2 от Регламент (ЕО) № 715/2009, по член 3 от Регламент (ЕС) № 984/2013 на Комисията от 14 октомври 2013 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределение на капацитет в газопреносни системи и за допълнение на Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета [6] и по член 2 от Директива 2009/73/ЕО. Прилагат се и следните определения:

1. „зона за балансиране" е входно-изходна система, по отношение на която важи специален режим за балансирането и която може да включва газоразпределителни системи или част от тях;
2. „действие за балансиране" е действие, което се предприема от оператора на преносната система за промяна на входящите или изходящите потоци във или от преносната мрежа, с изключение на действията, свързани с газ, който не е отчетен като изтеглен от системата, и газ, използван от оператора на преносната система с цел експлоатация на системата;
3. „такса за неутралност при балансиране" е такса, чийто размер е равен на разликата между събраните или оставащите вземания и изплатените или неизплатените задължения на оператора на преносната система във връзка с резултатите от дейностите му по балансиране и която подлежи на плащане на или събиране от съответните ползватели на мрежата;
4. „платформа за търговия" е електронна платформа, поддържана и управлявана от оператор на платформа за търговия, чрез която търговските участници могат да обявяват и приемат, в т.ч. да изменят и оттеглят, оферти за покупка и продажба на газ за посрещане на краткосрочните колебания на търсенето и предлагането на газ, съгласно условията, важащи за платформата за търговия, и на която операторът на преносната система търгува с цел извършване на действия за балансиране;
5. „търговски участник" е ползвател на мрежа или оператор на преносна система, който има договор с оператора на платформа за търговия и отговаря на условията за сключване на сделки на платформата за търговия;
6. „платформа за балансиране" е платформа за търговия, на която операторът на преносната система е търговски участник във всички сделки;
7. „услуга по балансиране" е услуга, която се предоставя на оператор на преносна система по договор за газ, необходим за посрещане на краткосрочните колебания на търсенето и предлагането на газ, и която не е краткосрочен стандартизиран продукт;
8. „потвърдено количество" е количеството газ, за което оператор на преносна система е потвърдил, че по график е планирано или препланирано да бъде пренесено в газоден D;
9. „такса при дневен дисбаланс" е паричната сума, която ползвателят на мрежата плаща или получава в зависимост от размера на своя дневен дисбаланс;
10. „ежедневно измерван" означава, че количеството газ се измерва и данните се събират всеки газоден;

11. „измерван в рамките на деня" означава, че количеството газ се измерва и данните се събират най-малко два пъти в рамките на газоденя;
12. „неежедневно измерван" означава, че количеството газ се измерва и данните се събират с по-ниска периодичност от всеки газоден;
13. „балансов портфейл" е съвкупността от входящите и изходящите количества на даден ползвател на мрежата;
14. „количество по уведомление" е количеството газ, предавано между оператор на преносна система и ползвател или ползватели на мрежата или между балансови портфейли, според случая;
15. „разпределено количество" е количеството газ, което е записано на даден ползвател на мрежата от оператор на преносна система като входящо или изходящо количество, изразено в kWh, с цел определяне на размера на дневния дисбаланс;
16. „цикъл на подаване на коригираща заявка" е процесът, който се извършва от оператора на преносната система и с който той предава на ползвател на мрежата съобщението за потвърдените количества след получаване на коригираща заявка.
17. „такса в рамките на деня" е таксата, която операторът на преносната система събира от или плаща на ползвател на мрежата в резултат на задължение в рамките на деня;
18. „задължение в рамките на деня" е набор от правила относно входящите и изходящите количества на ползвателите на мрежата в рамките на газоденя, наложени от оператор на преносна система спрямо ползвателите на мрежата;
19. „базов вариант" е схемата за предоставяне на информация, при която информацията за неежедневно измерваните изходящи количества съдържа прогнозна информация за ден напред и в рамките на деня;
20. „вариант 1" е схемата за предоставяне на информация, при която информацията за ежедневно и неежедневно измерваните изходящи количества се основава на разпределяне на измерените потоци през газоденя;
21. „вариант 2" е схемата за предоставяне на информация, при която информацията за неежедневно измерваните изходящи количества е прогнозна информация за ден напред.

ГЛАВА II

СИСТЕМА ЗА БАЛАНСИРАНЕ

Член 4

Общи принципи

1. Ползвателите на мрежата отговарят за балансирането на балансовите си портфейли, за да минимизират необходимостта операторите на преносни системи да предприемат действия за балансиране по настоящия регламент.
2. Правилата за балансиране, установени съгласно настоящия регламент, отразяват действителните потребности на системата, като отчитат наличните ресурси на операторите на преносни системи и предвиждат стимули за потребителите на мрежата да балансират ефикасно балансовите си портфейли.
3. Ползвателите на мрежата имат право да сключат с оператор на преносна система споразумение с обвързваща правна сила, което им дава възможност да подават уведомления за сделка независимо дали имат договорен капацитет за пренос или не.
4. В зона за балансиране, в която дейност извършват няколко оператори на преносни системи, настоящият регламент се прилага за всички оператори на преносни системи в тази зона за балансиране. Ако отговорността за поддържане на баланса на техните преносни мрежи е била прехвърлена на определено лице, настоящият регламент се прилага за това лице в степента, определена в приложимите национални разпоредби.

Член 5

Уведомления за сделка и разпределени количества

1. Предаването на газ между два балансови портфейла в рамките на една зона за балансиране се извършва чрез уведомления за сделка по прехвърляне и за сделка по придобиване, подавани до оператора на преносната система за съответния газоден.
2. Графикът за подаване, оттегляне и изменение на уведомленията за сделка се определя от оператора на преносната система в договора за пренос или в друго споразумение с обвързваща правна сила с ползвателите на мрежата, като се отчита евентуалното време за обработка на тези уведомления. Операторът на преносната система дава възможност на ползвателите на мрежата да подават уведомления за сделка в час, близък до часа, от който тези уведомления влизат в сила.
3. Операторът на преносната система минимизира времето за обработка на уведомленията за сделка. Времето за обработка не може да бъде повече от тридесет минути, освен когато часът, от който уведомлението за сделка влиза в сила, дава възможност за удължаване на времето за обработка до два часа.
4. Всяко уведомление за сделка трябва да съдържа най-малко следните данни:
 - а) газоденя, за който се предава газът;
 - б) кои са съответните балансови портфейли;
 - в) дали уведомлението е за сделка по прехвърляне или за сделка по придобиване;
 - г) количеството по уведомлението, изразено в kWh/ден за количество за ден или kWh/час за количество за час, според изискванията на оператора на преносната система.
5. Ако операторът на преносната система получи съответстващ набор от уведомления за сделка по прехвърляне и сделка по придобиване и ако количествата по уведомленията са равни, той разпределя количествата по уведомленията по съответните портфейли:
 - а) като изходящо количество за балансовия портфейл на ползвателя на мрежата, подаващ уведомлението за сделка по прехвърляне; както и
 - б) като входящо количество за балансовия портфейл на ползвателя на мрежата, подаващ уведомлението за сделка по придобиване.
6. Когато количествата по уведомленията по параграф 5 не са равни, операторът на преносната система разпределя по-ниското от двете посочени количества или отхвърля и двете уведомления за сделка. Приложимото правило се определя от оператора на преносната система в приложимия договор за пренос или друго споразумение с обвързваща правна сила.
7. Никой доставчик на услуги не може да бъде възпрепятстван да действа за сметка на ползвател на мрежата за целите на параграф 5, ако предварително е получено одобрение от оператора на преносната система.
8. Всеки ползвател на мрежата може да подаде уведомление за сделка в газоден, независимо дали е подал заявка за същия газоден.
9. Параграфи 1 — 8 се прилагат с необходимите изменения и за операторите на преносни системи, търгуващи съгласно член 6, параграф 3, буква а).

ГЛАВА III

ОПЕРАТИВНО БАЛАНСИРАНЕ

Член 6

Общи разпоредби

1. Операторът на преносната система извършва действия за балансиране със следните цели:
 - а) да поддържа преносната мрежа в експлоатационните ѝ граници;
 - б) да постигне към края на деня количество на временно съхранявания газ в преносната мрежа (linerack), което е различно от предвижданото въз основа на очакваните входящи и изходящи количества за този газоден, в съответствие с принципите на икономична и ефикасна експлоатация на преносната мрежа.
2. Когато извършва действия за балансиране, операторът на преносната система отчита най-малко следното за съответната зона за балансиране:

- а) прогнозите на оператора на преносната система за търсенето на газ през и в рамките на газоденя, за който се обмисля извършването на действие или действия за балансиране;
- б) сведенията за заявените и разпределените количества и за измерените газови потоци;
- в) налягането на газа в цялата преносна система или системи.

3. Операторът на преносната система извършва действия за балансиране чрез:

- а) покупка и продажба на краткосрочни стандартизирани продукти на платформа за търговия; и/или
- б) използване на услуги по балансиране.

4. Когато извършва действия за балансиране, операторът на преносната система отчита следните принципи:

- а) действията за балансиране да се извършват по недискриминационен начин;
- б) действията за балансиране да бъдат съобразени с евентуалните задължения на операторите на преносни системи за икономична и ефикасна експлоатация на преносната мрежа.

Член 7

Краткосрочни стандартизирани продукти

1. Краткосрочните стандартизирани продукти се търгуват за доставка в рамките на деня или за ден напред седем дни седмично съгласно приложимите правила на платформата за търговия, определени съвместно от оператора на платформата за търговия и оператора на преносната система.

2. Инициращият търговски участник е този търговски участник, който подава оферта за покупка или продажба на платформата за търговия, а приемащият участник в търговията е търговският участник, който приема офертата.

3. Когато се търгува с нематериален продукт:

- а) единият търговски участник подава уведомление за сделка по придобиване, а другият — уведомление за сделка по прехвърляне;
- б) и в двете търговски уведомления се посочва количеството газ, което се предава от търговския участник, подаващ уведомление за сделка по прехвърляне, към търговския участник, подаващ уведомление за сделка по придобиване;
- в) когато се използва почасово количество по уведомлението, то се прилага по еднакъв начин за всички оставащи часове на газоденя от определен начален час и е равно на нула за всички часове преди началния.

4. Когато се търгува с локален продукт:

- а) операторът на преносната система определя съответните входни и изходни точки или групи от точки, които могат да се използват;
- б) спазват се всички условия, предвидени в параграф 3;
- в) инициращият търговски участник променя количеството газ, което ще бъде подадено към или изтеглено от преносната мрежа в определените входни или изходни точки, с размер, равен на количеството по уведомлението, и представя доказателства на оператора на преносната система, че количеството е било съответно променено.

5. Когато се търгува с времеви продукт:

- а) спазват се условията по параграф 3, букви а) и б);
- б) за часовете на газоденя от определен начален час до определен краен час се прилага почасово количество по уведомлението, което е равно на нула за всички часове преди началния и за всички часове след крайния.

6. Когато се търгува с времеви локален продукт, се спазват условията по параграф 4, букви а) и в) и параграф 5.

7. Когато създават краткосрочни стандартизирани продукти, операторите на преносни системи от съседни зони за балансиране си сътрудничат, за да определят съответните продукти. Всеки оператор на преносна система своевременно уведомява съответните оператори на платформи за търговия за резултата от това сътрудничество.

Член 8

Услуги по балансиране

1. Операторът на преносната система има право да използва услуги по балансиране в случаите, когато краткосрочните стандартизирани продукти няма да бъдат или вероятно няма да бъдат подходящи за поддържане на преносната мрежа в експлоатационните ѝ граници, или при липса на ликвидност при търговията с краткосрочни стандартизирани продукти.

2. Във връзка с предприемането на действия за балансиране чрез използването на услуги по балансиране, при възлагането на поръчки за услуги по балансиране операторът на преносната система отчита най-малко следното:

а) как чрез услугите по балансиране преносната мрежа ще бъде поддържана в експлоатационните ѝ граници;

б) времето за реакция при услугите по балансиране в сравнение с времето за реакция при евентуално наличните краткосрочни стандартизирани продукти;

в) прогнозните разходи за възлагането на поръчка и използването на услугите по балансиране в сравнение с прогнозните разходи за използване на евентуално наличните краткосрочни стандартизирани продукти;

г) районът, в който трябва да бъде доставен газът;

д) изискванията на оператора на преносната система за качеството на газа;

е) до каква степен възлагането на поръчка и използването на услуги по балансиране може да окаже влияние върху ликвидността на краткосрочния пазар на газ на едро.

3. Възлагането на поръчки за услуги по балансиране се извършва на пазарен принцип, чрез прозрачна и недискриминационна публична тръжна процедура съгласно приложимите национални разпоредби, по-конкретно:

а) преди поемането на задължение за възлагане на услуга по балансиране операторът на преносната система публикува обявление за търг без ограничение на възможните участници, в което посочва целта и обхвата и включва съответните указания за участниците, за да им осигури възможност за участие в тръжната процедура;

б) резултатите се публикуват при спазване на изискванията за поверителността на чувствителната търговска информация, а индивидуалните резултати се съобщават на всеки участник в търга.

4. При определени обстоятелства националният регулаторен орган може да одобри друга прозрачна и недискриминационна процедура вместо публичен търг.

5. Ако няма решение на националния регулаторен орган, с което се разрешава по-дълъг срок на предоставяне на услугата по балансиране, този срок не надхвърля една година, като началната дата е в рамките на дванадесет месеца от поемането на съответното задължение с обвързваща правна сила от договарящите се страни.

6. Операторът на преносната система анализира използването на услуги по балансиране ежегодно, за да прецени дали наличните краткосрочни стандартизирани продукти биха удовлетворили по-добре работните му изисквания и дали използването на услуги по балансиране би могло да се намали през следващата година.

7. Операторът на преносната система публикува ежегодно сведения за възложените поръчки за услуги по балансиране и за свързаните с тях разходи.

Член 9

Ред на използване на продуктите

1. При спазване на принципите по член 6, параграф 4, когато решава кои са подходящите действия за балансиране, операторът на преносната система:

а) отдава предимство на използването на нематериални продукти пред всички други налични краткосрочни стандартизирани продукти, когато и доколкото е целесъобразно;

б) използва другите краткосрочни стандартизирани продукти, когато са изпълнени следните условия:

- 1) локални продукти — когато за запазването на преносната мрежа в експлоатационните ѝ граници са необходими промени на газовите потоци в определени входни и/или изходни точки и/или от началото на определен период от време в рамките на газоденя;
- 2) времеви продукти — когато за запазването на преносната мрежа в експлоатационните ѝ граници са необходими промени на газовите потоци през определен период от време в рамките на газоденя. Операторът на преносната система използва времеви продукт само когато това би било по-икономично и по-ефикасно от покупката и продажбата на съчетание от нематериални или локални продукти;
- 3) времеви локални продукти — когато за запазването на преносната мрежа в експлоатационните ѝ граници са необходими промени на газовите потоци в определени входни и/или изходни точки и през определен период от време в рамките на газоденя. Операторът на преносната система използва времеви локален продукт само когато това би било по-икономично и по-ефикасно от покупката и продажбата на съчетание от локални продукти;
- в) използва услуги по балансиране само когато краткосрочните стандартизирани продукти няма да бъдат или вероятно няма да бъдат — според съответния оператор на преносна система — подходящи за поддържане на преносната мрежа в експлоатационните ѝ граници. Операторът на преносната система отчита разходната ефикасност в рамките на съответните нива от реда на използване на продуктите по букви а) — в).
2. Когато търгува с краткосрочни стандартизирани продукти, операторът на преносната система отдава предимство на използването на продуктите в рамките на деня пред продуктите за ден напред, когато и доколкото е целесъобразно.
3. Операторът на преносната система може да поиска одобрение от националния регулаторен орган да сключва сделки в съседна зона за балансиране и да урежда пренос на газ до и от тази съседна зона за балансиране, вместо да сключва сделки с нематериални и/или локални продукти в своята зона или своите зони за балансиране. Когато решава дали да даде одобрение, националният регулаторен орган може да разгледа алтернативни варианти за подобряване на действието на националния пазар. Приложимите условия се преразглеждат ежегодно от оператора на преносна система и националния регулаторен орган. Използването на това действие за балансиране не ограничава достъпа и използването от страна на ползвателите на мрежата на капацитет в съответната точка на междусистемно свързване.
4. Операторът на преносната система публикува ежегодно информацията за разходите, периодичността и броя на действията за балансиране, извършени в изпълнение на всяко от изискванията по параграф 1, и за действията за балансиране, извършени съгласно параграф 3.

Член 10

Платформа за търговия

1. За възлагането на поръчки за краткосрочни стандартизирани продукти операторът на преносната система търгува на платформа за търговия, която отговаря на всички долупосочени критерии:
 - а) осигурява достатъчна поддръжка през целия газоден както за ползвателите на мрежата, които търгуват, така и за операторите на преносни системи, които извършват целесъобразни действия за балансиране, търгувайки със съответните краткосрочни стандартизирани продукти;
 - б) осигурява прозрачен и недискриминационен достъп;
 - в) предоставя услуги при условия на равнопоставеност;
 - г) осигурява анонимност на търговията най-малко до сключването на сделка;
 - д) предоставя на всички търговски участници подробен обзор на текущите оферти за покупка и продажба;
 - е) осигурява надлежното уведомяване на оператора на преносната система за всички сделки.
2. Операторът на преносната система се стреми да осигури изпълнението на критериите по параграф 1 най-малко на една платформа за търговия. Когато операторът на преносната

система не е могъл да осигури изпълнението на тези критерии най-малко на една платформа за търговия, той предприема необходимите мерки за създаването на платформа за балансиране или съвместна платформа за балансиране по член 47.

3. След сключването на всяка сделка операторът на платформата за търговия предоставя на търговските участници достатъчно сведения за потвърждаването на сделката.

4. Търговският участник отговаря за подаването на уведомление за сделка до оператора на преносната система съгласно член 5, освен ако отговорността е прехвърлена на оператора на платформата за търговия или на трета страна съгласно приложимите правила на платформата за търговия.

5. Операторът на платформата за търговия:

а) своевременно публикува сведения за изменението на пределната покупна цена и пределната продажна цена след всяка сделка; или

б) предоставя на оператора на преносната система сведенията, когато операторът на преносната система избере сам да публикува сведенията за изменението на пределната покупна цена и пределната продажна цена. Операторът на преносната система своевременно публикува тези сведения.

Когато има няколко оператори на платформи за търговия в една и съща зона за балансиране, се прилага буква б).

6. Операторът на платформата за търговия разрешава на ползватели на мрежата да търгуват на неговата платформа само ако имат право да подават уведомления за сделка.

7. Операторът на преносната система своевременно информира оператора на платформата за търговия, когато даден ползвател на мрежата загуби правото си да подава уведомления за сделка съгласно приложимата договорна разпоредба в сила, което води до временното отнемане на правото на ползвателя на мрежата да търгува на тази платформа за търговия, без да се засягат другите мерки, които операторът на платформата за търговия може да предприеме в този случай съгласно приложимите правила на платформата за търговия.

Член 11

Стимули

1. С оглед повишаване на ликвидността на краткосрочния пазар на газ на едро националният регулаторен орган може да стимулира оператора на преносната система да извършва действия за балансиране по ефикасен начин или да извършва действия за балансиране в максимална степен чрез търгуване с краткосрочни стандартизирани продукти.

2. Операторът на преносната система може да представи за одобрение от националният регулаторен орган механизъм за стимулиране, който е съобразен с общите принципи, установени с настоящия регламент.

3. Преди да представи предложението по параграф 2, операторът на преносната система може да се консултира със заинтересованите страни по собствена инициатива или по искане на националният регулаторен орган.

4. Механизмът за стимулиране отговаря на следните изисквания:

а) основава се на резултатите от дейността на оператора на преносната система чрез плащания с определен максимален размер, които операторът на преносната система получава при изпълнение или които той дължи при неизпълнение; изпълнението и неизпълнението се установяват въз основа на предварително определени цели, които могат да включват цели за разходите и др.

б) съобразен е със средствата, с които операторът на преносната система разполага за контрол на резултатите от дейността си;

в) прилагането му точно отразява разпределението на отговорностите между участващите страни;

г) съобразен е със степента на развитие на съответния пазар на газ, на който ще се прилага;

д) подлага се на редовен преглед от националният регулаторен орган съвместно с оператора на преносната система, за да бъде преценено дали са необходими промени и до каква степен.

ГЛАВА IV

ЗАЯВКИ

Член 12

Общи разпоредби

1. Количеството газ, което се посочва в заявките и коригиращите заявки, се изразява в kWh/ден за дневните заявки и коригиращи заявки или в kWh/час за почасовите заявки и коригиращи заявки.
2. Операторът на преносната система може да изиска от ползвателите на мрежата да предоставят допълнителни сведения за заявките и коригиращите заявки освен изискваните по настоящия регламент, в т.ч. точна, актуална и достатъчно подробна прогноза за входящите и изходящите количества, съгласно конкретните потребности на оператора на преносната система.
3. Членове 13 — 16, отнасящи се до заявките и коригиращите заявки за продукти за негрупиран капацитет, се прилагат с необходимите изменения за единичните заявки и коригиращи заявки за продукти за групиран капацитет. Операторите на преносни системи си сътрудничат при прилагането на правилата за подаване на заявки и коригиращи заявки за продуктите за групиран капацитет в точките на междусистемно свързване.
4. Член 15, параграф 3 и член 17, параграф 1 не засягат разпоредбата за минималните интервали на прекъсване по член 22 от Регламент (ЕС) № 984/2013.

Член 13

Сведения за заявките и коригиращите заявки в точките на междусистемно свързване Заявките и коригиращите заявки, подавани от ползвателите на мрежата до операторите на преносни системи по отношение на точките на междусистемно свързване, съдържат най-малко следните сведения:

1. точката на междусистемно свързване;
2. посоката на газовия поток;
3. идентификационните данни на ползвателя на мрежата или — в съответния случай — на балансовия му портфейл;
4. идентификационните данни на контрагента на ползвателя на мрежата или — в съответния случай — на балансовия портфейл на този контрагент;
5. началния и крайния час на газовия поток, за който е подадена заявка или коригираща заявка;
6. газоденя D;
7. количеството газ, за което се иска пренос.

Член 14

Процедура за подаване на заявки в точките на междусистемно свързване

1. Всеки ползвател на мрежата има право да подаде до оператора на преносната система заявка за газоден D не по-късно от крайния срок за подаване на заявка в газоден D-1. Крайният срок е 13,00 ч. координирано универсално време UTC (зимно часово време) или 12,00 ч. UTC (лятно часово време) в газоден D-1.
2. Операторът на преносната система взема предвид последната заявка, която е получил от ползвател на мрежата преди крайния срок за подаване на заявки.
3. Операторът на преносната система изпраща съобщението за потвърдените количества до съответните ползватели на мрежата в срока за потвърждаване в газоден D-1. Крайният срок за потвърждаване е 15,00 ч. UTC (зимно часово време) или 14,00 ч. UTC (лятно часово време) в газоден D-1.
4. Операторите на преносни системи от двете страни на точката на междусистемно свързване могат да се договорят да предложат предварителен цикъл за подаване на заявки, в рамките на който:
 - а) ползвателите на мрежата не са длъжни да подават заявки;

б) ползвателите на мрежата могат да подават заявки до операторите на преносни системи за газоден D до 12,00 ч. UTC (зимно часово време) или 11,00 ч. UTC (лятно часово време) в газоден D-1;

в) операторът на преносната система изпраща съобщението за обработените количества до съответните ползватели на мрежата до 12,30 ч. UTC (зимно часово време) или 11,30 ч. UTC (лятно часово време) в газоден D-1.

5. При липса на действителна заявка, подадена от ползвателя на мрежата в срока за подаване на заявки, съответните оператори на преносни системи прилагат правилото за подаване на заявки по подразбиране, което е договорено между операторите на преносни системи. Правилото за подаване на заявки по подразбиране, което е в сила в дадена точка на междусистемно свързване, се съобщава на ползвателите на мрежата от операторите на преносни системи.

Член 15

Процедура за подаване на коригиращи заявки в точките на междусистемно свързване

1. Всеки ползвател на мрежата има право да подава коригиращи заявки в срока за подаване на коригиращи заявки, който започва веднага след крайния срок за потвърждаването и изтича не по-рано от три часа преди края на газоден D. Операторът на преносната система започва цикъл на подаване на коригиращи заявки в началото на всеки час в рамките на срока за подаване на коригиращи заявки.

2. В цикъла за подаване на коригиращи заявки операторът на преносната система взема предвид последната коригираща заявка, която е получил от ползвател на мрежата преди началото на цикъла за подаване на коригиращи заявки.

3. Операторът на преносната система изпраща съобщението за потвърдените количества до съответните ползватели на мрежата в срок от два часа от началото на всеки цикъл за подаване на коригиращи заявки. Началният час на действителната промяна на газовия поток е два часа след началото на всеки цикъл за подаване на коригиращи заявки, освен ако:

а) ползвателят на мрежата е поискал по-късен час; или

б) операторът на преносната система е разрешил по-ранен час.

4. Приема се, че всяка промяна на газовия поток се извършва в началото на всеки час.

Член 16

Специални разпоредби за точките на междусистемно свързване

1. Когато в дадена точка на междусистемно свързване има едновременно дневни и почасови заявки и коригиращи заявки, операторите на преносни системи или националните регулаторни органи (според случая) могат да се консултират със заинтересованите лица, за да бъде определено дали от двете страни на дадена точка на междусистемно свързване следва да бъдат подавани хармонизирани заявки и коригиращи заявки. При тази консултация се разглеждат най-малко следните въпроси:

а) финансовото въздействие върху операторите на преносни системи и ползвателите на мрежата;

б) въздействието върху презграничната търговия;

в) въздействието върху режима за дневно балансиране в точката или точките на междусистемно свързване.

2. След консултацията евентуалните предложени изменения се одобряват от националните регулаторни органи. След като предложените изменения бъдат одобрени, операторите на преносни системи изменят съответно действащите споразумения за междусистемно свързване и договорите за пренос или други споразумения с обвързваща правна сила и публикуват тези изменения.

Член 17

Отхвърляне на заявки и коригиращи заявки или промяна на заявеното количество газ в точките на междусистемно свързване

1. Операторът на преносната система може да отхвърли:

а) заявка или коригираща заявка — до два часа след крайния срок за подаване на заявки или след началото на цикъла за подаване на коригиращи заявки, в следните случаи:

- i) тя не отговаря на изискванията по отношение на съдържанието ѝ;
- ii) тя е подадена от друго лице, което не е ползвател на мрежата;
- iii) приемането на дневната заявка или коригираща заявка би довело до отрицателен заявен дебит;
- iv) тя надвишава разпределения капацитет на ползвателя на мрежата;

б) коригираща заявка — до два часа след началото на цикъла за подаване на коригиращи заявки, в следните допълнителни случаи:

- i) тя надвишава разпределения капацитет на ползвателя на мрежата за оставащите часове, освен ако тази коригираща заявка се подава за заявяване на прекъсваем капацитет, когато такъв се предлага от оператора на преносната система;
- ii) приемането на почасовата коригираща заявка би довело до очаквана промяна на газовия поток преди края на цикъла за подаване на коригиращи заявки.

2. Операторът на преносната система не може да отхвърли заявка или коригираща заявка на ползвател на мрежата само защото предвидените входящи количества на този ползвател на мрежата не са равни на предвидените му изходящи количества.

3. Когато коригираща заявка бъде отхвърлена, операторът на преносна система използва последното потвърдено количество на ползвателя на мрежата, ако има такава.

4. Без да се засягат конкретните условия, важещи за прекъсваемия капацитет и капацитета, за който се прилагат правилата за управление на претоварването, операторът на преносната система може по принцип да променя количеството газ, заявено със заявка и коригираща заявка, само при извънредни обстоятелства или спешни случаи, когато има явна опасност за сигурността и стабилността на системата. Операторите на преносни системи уведомяват националния регулаторен орган за всяко предприето такова действие.

Член 18

Процедура за подаване на заявки и коригиращи заявки извън точките на междусистемно свързване

1. Ако това не е определено още, националният регулаторен орган определя след консултация с оператора на преносната система в кои точки извън точките на междусистемно свързване се изисква подаване на заявки и коригиращи заявки.

2. Когато в определени точки извън точките на междусистемно свързване се изисква подаване на заявки и коригиращи заявки, важат следните принципи:

- а) ползвателите на мрежата имат право да подават коригиращи заявки за съответния газоден;
- б) операторът на преносната система потвърждава или отхвърля подадените заявки и коригиращи заявки в сроковете по член 17.

ГЛАВА V

ТАКСИ ПРИ ДНЕВЕН ДИСБАЛАНС

Член 19

Общи разпоредби

1. Ползвателите на мрежата са задължени да плащат или имат право да получават (според случая) такси при дневен дисбаланс в зависимост от размера на дневния дисбаланс за всеки газоден.

2. Таксите при дневен дисбаланс се посочват отделно във фактурите, издавани от оператора на преносната система за ползвателите на мрежата.

3. Таксата при дневен дисбаланс отразява разходите и е съобразена с цените, свързани с евентуалните действия за балансиране на оператора на преносната система и с малката корекция по член 22, параграф 6.

Член 20

Методика за изчисляване на таксата при дневен дисбаланс

1. Операторът на преносната система представя методиката за изчисляване на таксата при дневен дисбаланс, която ще се прилага в неговата зона за балансиране, за одобрение от националния регулаторен орган.

2. След като бъде одобрена, методиката за изчисляване на таксата при дневен дисбаланс се публикува на съответната интернет страница. Всяка промяна в тази методика се публикува своевременно.

3. В методиката за изчисляване на таксата при дневен дисбаланс се определя:

- а) изчислението на размера на дневния дисбаланс по член 21;
- б) изчислението на приложимата цена по член 22; както и
- в) всякакви други необходими параметри.

Член 21

Изчисляване на размера на дневния дисбаланс

1. Операторът на преносната система изчислява размера на дневния дисбаланс за балансовия портфейл на всеки ползвател на мрежата за всеки газоден по следната формула:

размер на дневния дисбаланс = входящи количества – изходящи количества

2. Изчислението на размера на дневния дисбаланс се променя по съответен начин, когато

а) се предлага услуга чрез гъвкавост на временното съхранение на газ в преносната мрежа (Inerack); и/или

б) съществува механизъм, с който ползвателите на мрежата доставят газ, в т.ч. газ в натура, за компенсирание на:

i) газа, който не е отчетен като изтеглен от системата, например при загуби и грешки при измерването; и/или

ii) газа, който е използван от оператора на преносната система за експлоатацията на системата, например горивния газ.

3. Когато сборът на входящите количества на даден ползвател на мрежата за газоден е равен на сбора на изходящите му количества за същия газоден, се приема, че ползвателят на мрежата е в баланс за съответния газоден.

4. Когато сборът на входящите количества на даден ползвател на мрежата за газоден не е равен на сбора на изходящите му количества за същия газоден, се приема, че ползвателят на мрежата е в дисбаланс за съответния газоден, и му се налагат такси при дисбаланс съгласно член 23.

5. Операторът на преносната система съобщава на всеки ползвател на мрежата началния и крайния размер на дневния му дисбаланс съгласно член 37.

6. Таксата при дневен дисбаланс се определя въз основа на крайния размер на дневния дисбаланс.

Член 22

Приложима цена

1. За изчисляването на таксата при дневен дисбаланс по член 23 приложимата цена е следната:

а) пределната продажна цена, когато размерът на дневния дисбаланс е положителен (т.е. входящите количества на ползвателя на мрежата за газоден надвишават изходящите му количества за същия газоден); или

б) пределната покупна цена, когато размерът на дневния дисбаланс е отрицателен (т.е. изходящите количества на ползвателя на мрежата за газоден надвишават входящите му количества за същия газоден).

2. Пределната продажна цена и пределната покупна цена се изчисляват за всеки газоден по следния начин:

а) пределната продажна цена е по-ниската от:

i) най-ниската цена по всички продажби на нематериални продукти, в които операторът на преносната система участва за съответния газоден; или

ii) среднопретеглената цена на газа за съответния газоден минус стойността на малката корекция;

б) пределната покупна цена е по-високата от:

i) най-високата цена по всички покупки на нематериални продукти, в които операторът на преносната система участва за съответния газоден; или

ii) среднопретеглената цена на газа за съответния газоден плюс стойността на малката корекция.

3. За определянето на пределната продажна цена, пределната покупна цена и среднопретеглената цена съответните сделки се извършват на платформи за търговия, които са предварително определени от оператора на преносната система и одобрени от националния регулаторен орган. Среднопретеглената цена е претеглената спрямо количеството енергия средна цена по сделките с нематериални продукти, извършени във виртуалната точка за търговия за съответния газоден.

4. За случаите, в които разпоредбите на параграф 2, букви а) и б) не позволяват изчисляването на пределната продажна цена и/или пределната покупна цена, се определя правило по подразбиране.

5. С одобрението на националния регулаторен орган цената на локалните продукти може да бъде отчетена при определянето на пределната продажна цена, пределната покупна цена или среднопретеглената цена, когато това бъде предложено от оператора на преносната система, като се взема предвид степента на използване на локални продукти от него.

6. Малката корекция:

а) е предназначена да стимулира ползвателите на мрежата да балансират входящите и изходящите си количества;

б) се планира и прилага по недискриминационен начин със следните цели:

i) да не възпира нови участници да навлизат на пазара;

ii) да не пречи на развитието на конкурентни пазари;

в) не оказва неблагоприятно въздействие върху презграничната търговия;

г) не води до прекомерен финансов риск за ползвателите на мрежата във връзка с таксите при дневен дисбаланс.

7. Стойността на малката корекция може да се различава при определянето на пределната покупна цена и пределната продажна цена. Стойността на малката корекция не надвишава десет на сто от среднопретеглената цена, освен ако съответният оператор на преносна система обоснове прилагането на друга стойност пред националния регулаторен орган и получи одобрение съгласно член 20.

Член 23

Такса при дневен дисбаланс

1. За изчисляване на таксите при дневен дисбаланс за всеки ползвател на мрежата операторът на преносната система

умножава размера на дневния дисбаланс на всеки ползвател на мрежата по приложимата цена, определена съгласно член 22.

2. Таксите при дневен дисбаланс се налагат, както следва:

а) ако размерът на дневния дисбаланс на ползвателя на мрежата е положителен, се приема, че той е продал газ на оператора на преносната система в количество, равно на размера на дневния му дисбаланс, и следователно има право да получи от оператора на преносната система кредит по отношение на таксите при дневен дисбаланс; както и

б) ако размерът на дневния дисбаланс на ползвателя на мрежата е отрицателен, се приема, че той е купил газ от оператора на преносната система в количество, равно на размера на дневния му дисбаланс, и следователно е длъжен да плати на оператора на преносната система такса при дневен дисбаланс.

ГЛАВА VI

ЗАДЪЛЖЕНИЯ В РАМКИТЕ НА ДЕНЯ

Член 24

Общи разпоредби

1. Оператор на преносна система има право да налага задължения в рамките на деня само за да стимулира ползвателите на мрежата да управляват салдото по баланса си в рамките на деня с цел гарантиране на целостта на преносната си мрежа и минимизиране на потребността от действия за балансиране.

2. Когато от оператора на преносна система се изисква да предоставя информация на ползвателите на мрежата, за да им осигури възможност да управляват рисковете си във връзка със салдото по баланса си в рамките на деня, той предоставя тази информация редовно. В съответните случаи тази информация се предоставя по искане, отправено еднократно от всеки ползвател на мрежата.

Член 25

Видове задължения в рамките на деня

Съществуват три вида задължения в рамките на деня, като всяко от тях представлява стимул за ползвателя на мрежата с определено предназначение съгласно настоящия член.

1. Задължение в рамките на деня за цялата система

Предназначено е за стимулиране на ползвателите на мрежата да поддържат преносната мрежа на оператора на преносна система в експлоатационните ѝ граници и чрез него се определят:

- а) експлоатационните граници на преносната мрежа, в рамките на които тя трябва да остане;
- б) действията, които могат да извършват ползвателите на мрежата, за да поддържат преносната мрежа в експлоатационните ѝ граници;
- в) действията за балансиране, които трябва да извърши операторът на преносната система, когато се приближават или са достигнати максималните стойности на експлоатационните граници на преносната мрежа;
- г) начисляването на разходи и/или приходи на ползвателите на мрежата и/или отражението върху салдото по баланса на тези ползватели в рамките на деня на действията за балансиране, извършени от оператора на преносната система;
- д) съответната такса, която се основава на индивидуалното салдо по баланса в рамките на деня на всеки ползвател на мрежата.

2. Задължение в рамките на деня за балансов портфейл

Предназначено е за стимулиране на ползвателите на мрежата да поддържат салдото по баланса си в рамките на газоденя в предварително определен диапазон и чрез него се установява:

- а) за всеки балансов портфейл — диапазонът, в който балансовият портфейл трябва да остане;
- б) как се определя гореспоменатият диапазон;
- в) последствията за ползвателите на мрежата при неспазване на определения диапазон и в съответните случаи подробни сведения за начина на изчисляване на съответната такса;
- г) съответната такса, която се основава на индивидуалното салдо по баланса в рамките на деня на всеки ползвател на мрежата.

3. Задължение в рамките на деня за входно-изходна точка

Предназначено е за стимулиране на ползвателите на мрежата да ограничават газовия поток или промените на газовия поток при определени условия в определени входно-изходни точки и чрез него се установяват:

- а) ограниченията на газовия поток и/или промяната на газовия поток;
- б) входната и/или изходната точка или група входни и/или изходни точки, за които важат тези ограничения;
- в) условията, при които важат тези ограничения;
- г) последствията при неспазване на тези ограничения.

Това задължение е допълнително спрямо всякакви други споразумения с крайни клиенти, предвиждащи и специални локални ограничения и задължения за физическия газов поток.

Член 26

Изисквания във връзка със задълженията в рамките на деня

1. Предложение до националния регулаторен орган за налагане или изменение на задължение в рамките на деня

може да бъде представено от оператора на преносната система по всяко време. Това задължение може да съчетава елементи от различните видове задължения, описани в член 25, при условие че предложението отговаря на критериите по параграф 2. Правото на оператора на преносната система да представи предложение не засяга правото на националния регулаторен орган да вземе решение по своя инициатива.

2. Всяко задължение в рамките на деня трябва да отговаря на следните критерии:

а) задължението в рамките на деня и евентуалната съответна такса не създават ненужни препятствия пред презграничната търговия и навлизането на нови ползватели на мрежата на съответния пазар;

б) задължение в рамките на деня се налага само когато на ползвателите на мрежата е предоставена подходяща информация преди налагането на евентуална такса в рамките на деня във връзка с техните входящи и/или изходящи количества и когато те имат подходящи средства, с които да реагират във връзка с управлението на риска си;

в) основните разходи, които ще възникнат за ползвателите на мрежата във връзка със задълженията им за балансиране, зависят от салдото по баланса им в края на газоденя;

г) доколкото е възможно, таксите в рамките на деня отразяват разходите на оператора на преносната система за извършване на съответните действия за балансиране;

д) задължението в рамките на деня не води до нулево финансово салдо по баланса на ползвателите на мрежата през газоденя;

е) ползите от налагане на задължение в рамките на деня от гледна точка на икономичната и ефикасна експлоатация на преносната мрежа надвишават възможните отрицателни ефекти, в т.ч. върху ликвидността на пазара във виртуалната точка за търговия.

3. Операторът на преносната система може да предложи различни задължения в рамките на деня за различните категории входни или изходни точки с цел осигуряване на по-ефективни стимули за различните категории ползватели на мрежата, за да се избегне кръстосаното субсидиране. Правото на оператора на преносната система да представи предложение не засяга правото на националния регулаторен орган да вземе решение по своя инициатива.

4. Операторът на преносната система се консултира със заинтересованите страни, в т.ч. с националните регулаторни органи, със засегнатите оператори на разпределителни системи и с операторите на преносни системи в съседните зони за балансиране, във връзка с всяко задължение в рамките на деня, което предлага да се наложи, включително във връзка с методиката и допусканията, които е използвал, за да стигне до заключението, че отговаря на критериите по параграф 2.

5. След консултацията операторът на преносната система изготвя препоръка, която съдържа окончателното предложение и анализ на:

а) необходимостта от задължението в рамките на деня, като се отчитат характеристиките на преносната мрежа и възможността на оператора на преносната система да проявява гъвкавост чрез покупка или продажба на краткосрочни стандартизирани продукти или използване на услуги по балансиране съгласно глава III;

б) информацията, с която разполагат ползвателите на мрежата, за да могат да управляват своевременно салдата по балансите си в рамките на деня;

в) очакваното финансово въздействие върху ползвателите на мрежата;

г) ефекта по отношение навлизането на нови ползватели на мрежата на съответния пазар, в т.ч. нежеланото отрицателно въздействие върху този процес;

д) ефекта върху презграничната търговия, в т.ч. възможното въздействие върху балансирането в съседните зони за балансиране;

е) въздействието върху краткосрочния пазар на газ на едро, в т.ч. върху ликвидността му;

ж) недискриминационния характер на задължението в рамките на деня.

б. Операторът на преносната система представя препоръката на националния регулаторен орган за одобрение на съдържащото се в нея предложение по процедурата по член 27. Едновременно с това операторът на преносната система публикува тази препоръка, спазвайки задълженията за запазване на поверителност, с които може да е обвързан, и го изпраща на Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ (ENTSOG) за информация.

Член 27

Вземане на решение от страна на националния регулаторен орган

1. Националният регулаторен орган взема мотивирано решение и го публикува в срок от шест месеца от получаването на пълната препоръка. Когато решава дали да одобри предложеното задължение в рамките на деня, националният регулаторен орган преценява дали то отговаря на критериите по член 26, параграф 2.
2. Преди да приеме мотивирано решение, националният регулаторен орган се консултира с националните регулаторни органи на съседните държави членки и взема предвид становищата им. Националните регулаторни органи на съседните държави членки могат да потърсят становището на Агенцията по член 7, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 713/2009 във връзка с решението по параграф 1.

Член 28

Съществуващи задължения в рамките на деня

Когато операторът на преносната система има задължение или задължения в рамките на деня към датата на влизане на настоящия регламент в сила, в срок от шест месеца от тази дата той следва процедурата по член 26, параграфи 5 — 7 и ги представя за одобрение от националния регулаторен орган съгласно член 27, за да може да продължи да ги използва.

ГЛАВА VII

МЕХАНИЗМИ ЗА НЕУТРАЛНОСТ

Член 29

Принципи на неутралността

1. Операторът на преносната система не може да реализира печалба или загуба от плащането и събирането на таксите при дневен дисбаланс, таксите в рамките на деня, таксите за действия за балансиране и другите такси, свързани с дейностите му по балансиране, които представляват всички дейности, извършвани от оператора на преносната система в изпълнение на задълженията му по настоящия регламент.
2. Операторът на преносната система прехвърля на ползвателите на мрежата:
 - а) всички разходи и приходи, произтичащи от таксите при дневен дисбаланс и таксите в рамките на деня;
 - б) всички разходи и приходи, произтичащи от извършваните съгласно член 9 действия за балансиране, освен ако националният регулаторен орган смята, че тези разходи и приходи са възникнали при неспазване на принципа на ефикасността съгласно приложимите национални разпоредби. Това мнение на националния регулаторен орган се основава на оценка, която:
 - i) показва доколко операторът на преносната система е можел действително да ограничи разходите при извършването на действието за балансиране; както и
 - ii) се извършва с отчитане на информацията, времето и средствата, с които е разполагал операторът на преносната система в момента, когато е решил да извърши действието за балансиране;
 - в) всички други разходи и приходи, свързани с дейностите по балансиране, извършвани от оператора на преносната система, освен ако националният регулаторен орган смята, че тези

разходи и приходи са възникнали при неспазване на принципа на ефикасността съгласно приложимите национални разпоредби.

3. Когато се въвежда стимул за насърчаване на ефикасното извършване на действия за балансиране, общата финансова загуба се ограничава до разходите и приходите на оператора на преносната система, които са възникнали при неспазване на принципа на ефикасността.

4. Операторите на преносни системи публикуват съответните данни за общия размер на таксите по параграф 1 и общия размер на таксите за неутралност при балансиране най-малко със същата периодичност, с която съответните такси се начисляват на ползвателите на мрежата, но не по-рядко от веднъж месечно.

5. Независимо от параграфи 1 и 2 спрямо оператора на преносна система в ролята му на балансьор може да се прилага механизъм за стимулиране съгласно член 11.

Член 30

Парични потоци за неутралност при балансиране

1. Таксата за неутралност при балансиране се плаща от или на съответния ползвател на мрежата.

2. Националният регулаторен орган одобрява и публикува методиката за изчисляване на таксите за неутралност при балансиране, в т.ч. за разпределянето им между ползвателите на мрежата, както и правилата за управлението на кредитния риск.

3. Таксата за неутралност при балансиране трябва да бъде съразмерна спрямо степента на използване от страна на ползвателя на мрежата на съответните входни или изходни точки или на преносната мрежа.

4. Таксата за неутралност при балансиране се посочва отделно във фактурите за ползвателите на мрежата, заедно с които се предоставя достатъчно придружителна информация, посочена в методиката по параграф 2.

5. При прилагане на вариант 2 на схемата за предоставяне на информация, когато таксата за неутралност при балансиране може да се основава на прогнозните разходи и приходи, в методиката на оператора на преносната система за изчисляването на тази такса се предвиждат правила за отделна такса за неутралност при балансиране по отношение на неежедневно измерваните изходящи количества.

6. В съответните случаи в методиката на оператора на преносната система за изчисляването на таксата за неутралност при балансиране може да се предвидят правила за разделянето на тази такса на отделни елементи и за последващото разпределение на съответните суми между ползвателите на мрежата с цел намаляване на кръстосаното субсидиране.

Член 31

Механизми за управление на кредитния риск

1. Операторът на преносната система има право да предприема необходимите мерки и да налага подходящи договорни изисквания, в т.ч. за финансово обезпечение, на ползвателите на мрежата за ограничаване на риска от неизпълнение по отношение на всички плащания, дължими по таксите по членове 29 и 30.

2. Договорните изисквания се налагат при условия на прозрачност и равнопоставеност, трябва да бъдат съразмерни спрямо целта и се определят в методиката по член 30, параграф 2.

3. В случай на неизпълнение от страна на ползвател на мрежата операторът на преносната система не е длъжен да понесе никаква загуба, при условие че мерките и изискванията по параграфи 1 и 2 са били надлежно наложени, а размерът на загубата се събира съгласно методиката по член 30, параграф 2.

ГЛАВА VIII

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Член 32

Задължения на операторите на преносни системи за предоставяне на информация на ползвателите на мрежата

Операторът на преносната система предоставя на ползвателите на мрежата информация относно:

1. общото състояние на преносната мрежа съгласно точка 3.4, подточка 5 от приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009;
2. действията на оператора на преносна система по глава III;
3. входящите и изходящите количества на ползвателя на мрежата за газоденя по членове 33 — 42.

Член 33

Общи разпоредби

1. Ако операторът на преносната система още не е предоставил информацията по точка 3.1.2 от приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009, цялата информация по член 32 се предоставя от него при следните условия:

- а) предоставя се на интернет страницата на оператора на преносната система или чрез друга система, осигуряваща представянето на информацията в електронна форма;
- б) предоставя се безплатно за ползвателите на мрежата;
- в) предоставя се по удобен за потребителите начин;
- г) трябва да бъде ясна, с количествени данни и леснодостъпна;
- д) предоставя се по недискриминационен начин;
- е) трябва да бъде в правилните мерни единици — в kWh или в kWh/ден и kWh/час;
- ж) предоставя се на официалния език или официалните езици на държавата членка и на английски език.

2. Когато количеството не може да се измери чрез измервателен уред, може да се използва приближение. Това приближение се използва като алтернативен показател без допълнителна гаранция от оператора на преносната система.

3. С осигуряването на достъп до информация не се гарантира нищо друго освен наличието на тази информация в определена форма и чрез определено средство като интернет страница или интернет адрес и достъпът на ползвателите на мрежата до тази информация при обичайните условия за използване. При никакви обстоятелства операторите на преносни системи не са длъжни да гарантират друго, особено във връзка с информационнотехнологичната система на ползвателите на мрежата.

4. Националният регулаторен орган определя схемата за предоставяне на информация за всяка зона за балансиране. При предоставянето на информация за измерените в рамките на деня входящи и изходящи количества важат едни и същи правила за всички схеми.

5. За зоните за балансиране, при които се иска прилагане на вариант 2 на схемата за предоставяне на информация след влизането на настоящия регламент в сила, операторът на преносната система или националният регулаторен орган (според случая) предварително извършва консултация с пазарните участници.

Член 34

Измервани в рамките на деня входящи и изходящи количества

1. По отношение на измерваните в рамките на деня входящи и изходящи количества от и към зоната за балансиране в случаите, когато разпределеното количество на ползвателя на мрежата е равно на потвърденото, операторът на преносната система не е задължен да предоставя друга информация освен сведенията за потвърденото количество.

2. По отношение на измерваните в рамките на деня входящи и изходящи количества от и към зоната за балансиране в случаите, когато разпределеното количество на ползвателя на мрежата не е равно на потвърденото, в газоден D операторът на преносната система предоставя на ползвателите на мрежата поне два пъти актуализирани сведения за измерените

им потоци най-малко за общите измерени в рамките на деня количества съгласно една от двете долупосочени възможности по избор на оператора на преносната система:

- а) всяко актуализирано сведение се отнася до газовите потоци от началото на газоден D; или
- б) всяко актуализирано сведение се отнася до допълнителните газови потоци, реализирани след вече отчетените в предишното актуализирано сведение.

3. Първите актуализирани сведения обхващат газови потоци в продължение на най-малко четири часа в рамките на газоден D. Тези актуализирани сведения се предоставят своевременно, в срок от четири часа след газовия поток и не по-късно от 17,00 ч. UTC (зимно часово време) или 16,00 ч. UTC (лятно часово време).

4. Часът на предоставянето на второто актуализирано сведение се определя с одобрението на националния регулаторен орган и се публикува от оператора на преносната система.

5. Операторът на преносната система може да поиска от ползвателите на мрежата да посочат до кои сведения по параграф 2 имат достъп. Въз основа на получения отговор операторът на преносната система предоставя на всеки ползвател на мрежата частта от сведенията, до която той няма достъп, съгласно параграфи 2 — 4.

6. Когато операторът на преносната система не отговаря за разпределението на количествата газ между ползвателите на мрежата като част от процеса на разпределение, по изключение от разпоредбата на параграф 2 той предоставя поне сведения за общите входящи и изходящи количества най-малко два пъти на ден за газоден D в същия газоден D.

Член 35

Ежедневно измервани изходящи количества

1. Когато се прилага вариант 1 на схемата за предоставяне на информация, в газоден D операторът на преносната система предоставя на ползвателите на мрежата най-малко две актуализирани сведения за разпределената им част от измерените потоци най-малко за общите ежедневно измервани изходящи количества съгласно една от двете долупосочени възможности по избор на оператора на преносната система:

- а) всяко актуализирано сведение се отнася до газовите потоци от началото на газоден D; или
- б) всяко актуализирано сведение се отнася до допълнителните газови потоци, реализирани след вече отчетените в предишното актуализирано сведение.

2. Всяко актуализирано сведение се предоставя в срок от два часа от края на последния час на газовите потоци.

Член 36

Неежедневно измервани изходящи количества

1. Когато се прилага базовият вариант на схемата за предоставяне на информация:

- а) в газоден D-1 операторът на преносната система предоставя на ползвателите на мрежата прогноза за неежедневно измерваните им изходящи количества за газоден D в срок до 12,00 ч. UTC (зимно часово време) или 11,00 ч. UTC (лятно часово време);
- б) в газоден D операторът на преносната система предоставя на ползвателите на мрежата най-малко две актуализирани прогнози за неежедневно измерваните им изходящи количества.

2. Първата актуализирана прогноза се предоставя до 13,00 ч. UTC (зимно часово време) или 12,00 ч. UTC (лятно часово време).

3. Часът на предоставянето на втората актуализирана прогноза се определя с одобрението на националния регулаторен орган и се публикува от оператора на преносната система. При това се отчита следното:

- а) достъпът до краткосрочни стандартизирани продукти на платформа за търговия;
- б) точността на прогнозата за неежедневно измерваните изходящи количества на ползвателите на мрежата в сравнение с часа на предоставянето ѝ;
- в) часът, в който изтича срокът за подаване на коригиращи заявки съгласно член 15, параграф 1;

г) часът на първата актуализирана прогноза за неежедневно измерваните изходящи количества на ползвателя на мрежата.

4. Когато се прилага вариант 1 на схемата за предоставяне на информация, в газоден D операторът на преносната система предоставя на ползвателите на мрежата поне две актуализирани сведения за разпределената им част от измерените потоци най-малко за общите неежедневно измервани изходящи количества съгласно член 35.

5. Когато се прилага вариант 2 на схемата за предоставяне на информация, в газоден D-1 операторът на преносната система предоставя на ползвателите на мрежата прогноза за общите им неежедневно измервани изходящи количества съгласно параграф 1, буква а).

Член 37

Входящи и изходящи количества след газоденя

1. Не по-късно от края на газоден D+1 операторът на преносната система предоставя на всеки ползвател на мрежата сведение за разпределените му начални входящи и изходящи количества за газоден D и за началния размер на дневния дисбаланс.

а) при базовия вариант и вариант 1 на схемата за предоставяне на информация се разпределя цялото количество газ, доставено до газоразпределителната система;

б) при вариант 2 на схемата за предоставяне на информация неежедневно измерваните изходящи количества са равни на прогнозните неежедневно измервани изходящи количества на ползвателя на мрежата за ден напред;

в) при вариант 1 на схемата за предоставяне на информация разпределеното начално количество и началният размер на дневния дисбаланс се смятат за разпределено крайно количество и краен размер на дневния дисбаланс.

2. Когато се прилага временна мярка по членове 47 — 51, сведение за разпределените начални количества и за началния размер на дневния дисбаланс може да бъде предоставено в срок от три газодни след газоден D, ако технически или практически не е възможно да бъде спазена разпоредбата по параграф 1.

3. Операторът на преносната система предоставя на всеки ползвател на мрежата сведение за разпределените му крайни входящи и изходящи количества и за крайния размер на дневния дисбаланс в срок, определен съгласно приложимите национални разпоредби.

Член 38

Анализ на разходите и ползите

1. В срок от две години от влизането на настоящия регламент в сила операторите на преносни системи извършват анализ на разходите и ползите от:

а) повишаване на периодичността, с която се предоставя информация на ползвателите на мрежата;

б) намаляване на съответните срокове за предоставяне на информация;

в) повишаване на точността на предоставяната информация.

При този анализ на разходите и ползите се установява разпределението на разходите и ползите между различните категории засегнати лица.

2. Операторът на преносната система се консултира със заинтересованите страни във връзка с посочения анализ, в сътрудничество с операторите на разпределителни системи, когато са засегнати.

3. Въз основа на резултатите от консултацията националният регулаторен орган решава дали да внесе промени в изискванията за предоставянето на информация.

Член 39

Задължения на операторите на разпределителни системи и осигуряващите прогнози лица за предоставяне на информация на оператора на преносната система

1. Всеки оператор на разпределителна система, свързан с дадена зона за балансиране, и съответното осигуряващо прогнози лице предоставят на оператора на преносната система в съответната зона за балансиране информацията, която е му необходима, за да може да предоставя информация на ползвателите на мрежата съгласно настоящия регламент. Тук се

включват входящите и изходящите количества за разпределителната система, независимо дали тази система е част от зоната за балансиране или не.

2. Информацията, нейната форма и процедурата за предоставянето ѝ се определят съвместно от оператора на преносната система, оператора на разпределителната система и осигуряващото прогнози лице (според случая), за да се гарантира надлежното предоставяне на информацията от оператора на преносната система на ползвателите на мрежата съгласно настоящата глава, по-конкретно съгласно критериите по член 33, параграф 1.

3. Тази информация се предоставя на оператора на преносната система във формата, която е определена съгласно приложимите национални разпоредби и която съответства на формата, използвана от оператора на преносната система при предоставянето на информация на ползвателите на мрежата.

4. Националният регулаторен орган може да поиска от оператора на преносната система, оператора на разпределителната система и осигуряващото прогнози лице да предложат механизъм за стимулиране във връзка с осигуряването на точна прогноза за неежедневно измерваните изходящи количества на даден ползвател на мрежата, като този механизъм трябва да отговаря на критериите, предвидени за оператора на преносната система в член 11, параграф 4.

5. Националният регулаторен орган определя осигуряващото прогнози лице в дадена зона за балансиране след консултация със съответните оператори на преносни системи и оператори на разпределителни системи. Осигуряващото прогнози лице отговаря за прогнозирането на неежедневно измерваните изходящи количества и — в съответните случаи — за разпределяните впоследствие количества. Това лице може да бъде оператор на преносна система, оператор на разпределителна система или трето лице.

Член 40

Задължения на операторите на разпределителни системи за предоставяне на информация на оператора на преносната система

Операторът на разпределителна система предоставя на оператора на преносната система информация за измерваните в рамките на деня и ежедневно измерваните входящи и изходящи количества за разпределителната система в съответствие с изискванията за предоставяне на информация по член 34, параграфи 2 — 6, член 35 и член 37. Тази информация се предоставя на оператора на преносната система в срок, който му осигурява възможност да предостави информацията на ползвателите на мрежата.

Член 41

Задължения на операторите на разпределителни системи за предоставяне на информация на осигуряващото прогнози лице

1. Операторите на разпределителни системи отговарят за предоставянето на осигуряващото прогнози лице на достатъчна и актуална информация за прилагането на методиката за прогнозиране на неежедневно измерваните изходящи количества на даден ползвател на мрежата съгласно член 42, параграф 2. Тази информация се предоставя своевременно, в сроковете, определени от осигуряващото прогнози лице в съответствие с неговите потребности.

2. Разпоредбата на параграф 1 се прилага за вариант 1 с необходимите изменения.

Член 42

Задължения на осигуряващото прогнози лице за предоставяне на информация на оператора на преносната система

1. Осигуряващото прогнози лице предоставя на оператора на преносната система прогноза за неежедневно измерваните изходящи количества на ползвателите на мрежата и за разпределяните впоследствие количества при спазване на изискванията за предоставяне на информация по членове 36 и 37. Тази информация се предоставя на оператора на преносната система в срок, който му осигурява възможност да предостави информацията на ползвателите на мрежата, а за прогнозите за ден напред и в рамките на деня за неежедневно

измерваните изходящи количества на ползвателите на мрежата — най-късно един час преди крайните срокове по член 36, параграф 1, букви а) и б), освен ако операторът на преносната система и осигуряващото прогнози лице се споразумеят за по-късен краен срок, който осигурява възможност на оператора на преносната система да предостави информацията на ползвателите на мрежата.

2. Методиката за прогнозиране на неежедневно измерваните изходящи количества на ползвателите на мрежата се основава на статистически модел на търсенето, като за всяко неежедневно измервано изходящо количество се определя профил на потреблението, състоящ се от формула на изменението на търсенето на газ под влиянието на различни променливи като температура, ден от седмицата, категория на клиента и ваканционни периоди. Преди приемането на методиката във връзка с нея се провеждат консултации.

3. Осигуряващото прогнози лице публикува най-малко веднъж на всеки две години отчет за точността на прогнозите за неежедневно измерваните изходящи количества на ползвателите на мрежата.

4. В съответните случаи операторите на преносни системи предоставят данните за газовите потоци в срок, който дава възможност на осигуряващото прогнози лице да изпълни задълженията си по настоящия член.

5. Разпоредбите на параграфи 2 — 4 се прилагат за вариант 1 с необходимите изменения.

ГЛАВА IX

УСЛУГА ЗА ГЪВКАВОСТ ЧРЕЗ ВРЕМЕННОТО СЪХРАНЕНИЕ НА ГАЗ В ПРЕНОСНАТА МРЕЖА

Член 43

Общи разпоредби

1. Всеки оператор на преносна система може да предлага на ползвателите на мрежата услуга за гъвкавост чрез временното съхранение на газ в преносната мрежа, след като условията за предоставянето ѝ бъдат одобрени от националния регулаторен орган.

2. Приложимите условия за предоставянето на услуга за гъвкавост чрез временното съхранение на газ в преносната мрежа се съобразяват със задължението на ползвателя на мрежата да балансира входящите и изходящите си количества през газоденя.

3. Услугата се ограничава до равнището на гъвкавост на временното съхранение на газ в преносната мрежа, за което операторът на преносната система смята, че не е необходимо за извършването на дейността му по пренос на газ.

4. Газът, подаван към и изтеглян от преносната мрежа от ползвателите на мрежата в рамките на тази услуга, се отчита при изчисляването на размера на дневния им дисбаланс.

5. Механизмът за неутралност по глава VII не се прилага за услугата за гъвкавост чрез временното съхранение на газ в преносната система, освен ако националният регулаторен орган реши друго.

6. Ползвателите на мрежата уведомяват оператора на преносната система за използването на услугата за гъвкавост чрез временното съхранение на газ в преносната мрежа, като подават заявки и коригиращи заявки.

7. Операторът на преносната система може да не изисква от ползвателите на мрежата да подават заявки и коригиращи заявки съгласно параграф 6, когато липсата на такава заявка не пречи на развитието на краткосрочния пазар на газ на едро и когато операторът на преносната система има достатъчно информация, за да извърши точно разпределение на количествата във връзка с използването на услугата за гъвкавост чрез временното съхранение на газ в преносната мрежа на следващия газоден.

Член 44

Условия за предоставяне на услугата за гъвкавост чрез временното съхранение на газ в преносната мрежа

1. Услугата за гъвкавост чрез временното съхранение на газ в преносната мрежа може да се предоставя само когато са изпълнени всички долупосочени критерии:

а) за оператора на преносната система не е необходимо да сключи договор с друг доставчик на инфраструктурни услуги, например оператор на съоръжение за съхранение или оператор на система за ВПП, за предоставянето на услуга за гъвкавост чрез временното съхранение на газ в преносната мрежа;

б) приходите на оператора на преносната система от предоставянето на услуга за гъвкавост чрез временното съхранение на газ в преносната мрежа са най-малко равни на разходите, които са понесени или ще бъдат понесени от него при предоставянето на услугата;

в) услугата за гъвкавост чрез временното съхранение на газ в преносната мрежа се предлага по прозрачен и недискриминационен начин и може да се предлага чрез конкурентни механизми;

г) операторът на преносната система не начислява на ползвател на мрежата нито пряко, нито косвено такси за разходите, които е понесъл при предоставянето на услуга за гъвкавост чрез временното съхранение на газ в преносната мрежа, ако съответният ползвател на мрежата не е сключил договор за тази услуга; както и

д) предоставянето на услуга за гъвкавост чрез временното съхранение на газ в преносната мрежа не оказва неблагоприятно въздействие върху презграничната търговия.

2. Операторът на преносната система извършва с предимство намаляването на задълженията в рамките на деня пред предоставянето на услуга за гъвкавост чрез временното съхранение на газ в преносната мрежа.

ГЛАВА X

ВРЕМЕННИ МЕРКИ

Член 45

Временни мерки: общи разпоредби

1. При липсата на достатъчна ликвидност на краткосрочния пазар на газ на едро операторите на преносни системи прилагат целесъобразни временни мерки съгласно членове 47 — 50. С действията за балансиране, извършвани от оператора на преносна система в случай на временни мерки, се повишава ликвидността на краткосрочния пазар на газ на едро, доколкото е възможно.

2. Въвеждането на дадена временна мярка не засяга прилагането на друга временна мярка или мерки като алтернатива или като допълнение, при условие че тези мерки са предназначени за насърчаване на конкуренцията и повишаване на ликвидността на краткосрочния пазар на газ на едро и са съобразени с общите принципи, установени в настоящия регламент.

3. Временните мерки по параграфи 1 и 2 се разработват и въвеждат от всеки оператор на преносна система в съответствие с доклада по член 46, параграф 1, одобрен от националния регулаторен орган по процедурата по член 46.

4. В посочения доклад се предвижда отмяната на временните мерки най-много пет години след влизането на настоящия регламент в сила.

Член 46

Временни мерки: годишен доклад

1. Когато операторът на преносната система предвижда да започне или да продължи да прилага временни мерки, той изготвя доклад, в който се съдържа:

а) описанието на етапа на развитие и степента на ликвидност на краткосрочния пазар на газ на едро към момента на изготвяне на доклада, като наред с другото се посочват следните сведения, ако са известни на оператора на преносната система:

і) броят на сделките, сключени във виртуалната точка за търговия, и общият брой на сделките;

- ii) маржовете между цените „купува“ и цените „продава“ и количествата газ по офертите за покупка и продажба;
 - iii) броят на участниците с достъп до краткосрочния пазар на газ на едро;
 - iv) броят на участниците, които са извършвали дейност на краткосрочния пазар на газ на едро през определен период от време;
- б) временните мерки, които ще бъдат прилагани;
- в) мотивите за прилагане на временните мерки:
- i) разяснение за необходимостта от тези мерки във връзка с етапа на развитие на краткосрочния пазар на газ на едро по буква б);
 - ii) предвиждане за начина, по който с тези мерки ще бъде повишена ликвидността на краткосрочния пазар на газ на едро;
- г) действията, които ще бъдат предприети за отмяна на временните мерки, в т.ч. критериите за предприемане на тези действия и предвижданият график.

2. Операторът на преносната система се консултира със заинтересованите страни по предложени доклад.

3. След консултацията операторът на преносната система представя доклада на националния регулаторен орган за одобрение. Първият доклад се представя в срок от шест месеца от влизането на настоящия регламент в сила, а следващите доклади, с които при необходимост се актуализира първият доклад, се представят ежегодно.

4. Националният регулаторен орган взема мотивирано решение и го публикува в срок от шест месеца от получаването на пълния доклад. Това решение се съобщава незабавно на Агенцията и на Комисията. Когато решава дали да одобри доклада, националният регулаторен орган анализира ефекта му върху хармонизирането на режимите за балансиране, облекчаването на пазарната интеграция и осигуряването на недискриминационни условия, действителна конкуренция и ефикасно функциониране на пазара на газ.

5. Прилага се процедурата по член 27, параграф 2.

Член 47

Платформа за балансиране

1. Когато на краткосрочния пазар на газ на едро има или се очаква да има недостатъчна ликвидност или когато времевите и локалните продукти, необходими на оператора на преносната система, не могат да бъдат придобити на този пазар, се създава платформа за балансиране, за да може операторът на преносната система да извършва дейности по балансиране.

2. Операторите на преносни системи преценяват дали може да бъде създадена съвместна платформа за балансиране за съседните зони за балансиране в рамките на сътрудничеството между операторите на преносни системи или когато има достатъчен капацитет на междусистемните газопроводи и се смята, че е ефикасно да се създаде такава съвместна платформа за балансиране. Ако бъде създадена съвместна платформа за балансиране, тя се управлява от съответните оператори на преносни системи.

3. В случай че положението, описано в параграф 1, не се е променило след пет години, националният регулаторен орган може — при спазване на член 45, параграф 4 и след представяне на съответното изменение на доклада — да реши да продължи да управлява платформата за балансиране за нов срок, не по-дълъг от пет години.

Член 48

Алтернатива на платформата за балансиране

Когато операторът на преносната система може да докаже, че поради недостатъчен капацитет на междусистемните газопроводи между зоните за балансиране дадена платформа за балансиране не може да доведе до повишаване на ликвидността на краткосрочния пазар на газ на едро и не може да осигури на оператора на преносната система възможност да извършва ефикасни действия за балансиране, той може да използва алтернативно средство, например услуги по балансиране, ако получи одобрението на националния регулаторен

орган. Когато се използва такова алтернативно средство, трябва да се определят условията на последващите договорни механизми, както и приложимите цени и срок.

Член 49

Такса при временен дисбаланс

1. Когато са необходими временни мерки по член 45, цената може да бъде изчислена в съответствие с доклада по член 46, който замества методиката за изчисляване на таксата при дневен дисбаланс.

2. В този случай изчислението на цената може да се основава на административно регулирана цена или на приближение за пазарна цена или тя да бъде определена въз основа на сделките на платформата за балансиране.

3. Приближението за пазарна цена следва да отговаря на условията по член 22, параграф 6. При определянето на приближението се отчита рискът от манипулиране на пазара.

Член 50

Допустимо отклонение

1. Допустими отклонения може да се използват само когато ползвателите на мрежата нямат достъп до:

- а) краткосрочен пазар на газ на едро с достатъчна ликвидност;
- б) газа, който им е необходим за посрещане на краткосрочните колебания в търсенето и предлагането на газ; или
- в) достатъчна информация за входящите и изходящите си количества.

2. Допустими отклонения се използват:

- а) по отношение на размера на дневния дисбаланс на ползвателите на мрежата;
- б) по прозрачен и недискриминационен начин;
- в) само доколкото е необходимо и за най-краткия необходим срок.

3. Използването на допустими отклонения може да доведе до намаление на финансовия риск във връзка с пределната продажна цена или пределната покупна цена по отношение на част от или целия размер на дневния дисбаланс на ползвателя на мрежата за газоденя.

4. Размерът на допустимото отклонение е максималното количество газ, което ще бъде купено или продадено от всеки ползвател на мрежата на среднопретеглена цена. Ако има остатъчно количество газ, което представлява размера на дневния дисбаланс на всеки ползвател на мрежата, превишаващ размера на допустимото отклонение, това количество се продава или купува на пределната продажна цена или пределната покупна цена.

5. При определянето на размера на допустимото отклонение:

- а) се вземат предвид гъвкавостта на преносната мрежа и потребностите на ползвателя на мрежата;
- б) се взема предвид равнището на риск за ползвателя на мрежата при управлението на баланса между входящите и изходящите му количества;
- в) не трябва да се възпрепятства развитието на краткосрочния пазар на газ на едро;
- г) не трябва да се стига до неоснователно голямо повишение на разходите на оператора на преносната система за действията му за балансиране.

6. Размерът на допустимото отклонение се изчислява въз основа на входящите и изходящите количества на всеки ползвател на мрежата, без да се отчитат сделките във виртуалната точка за търговия, за всеки газоден. Подкатегиите се определят съгласно приложимите национални разпоредби.

7. Използваният размер на допустимото отклонение за неежедневно измерваните изходящи количества, определян съгласно приложимите национални разпоредби, се основава на разликата между съответните прогнозни неежедневно измервани изходящи количества на ползвателя на мрежата и разпределеното му неежедневно измервано изходящо количество.

8. Размерът на допустимото отклонение може да включва компонент, изчисляван с отчитане на отклонението от прогнозните неежедневно измервани изходящи количества на ползвателя на мрежата, като това отклонение е равно на количеството, с което:

- а) съответното прогнозно количество превишава разпределеното неежедневно измервано изходящо количество, когато размерът на дневния дисбаланс е положителна величина;
- б) разпределеното неежедневно измервано изходящо количество превишава съответното прогнозно количество, когато размерът на дневния дисбаланс е отрицателна величина.

ГЛАВА XI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ И ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 51

Освобождаване на излишъците от гъвкави продукти на оператора на преносната система

1. Когато с дългосрочните договори за поръчки за гъвкави продукти, които са действащи към датата на влизане на настоящия регламент в сила, на оператора на преносната система се предоставя правото да изтегля от или да подава към преносната мрежа определени количества газ, той се стреми да намали количествата на тези гъвкави продукти.

2. Когато определя наличното количество гъвкави продукти в излишък, което може да бъде подадено или изтеглено съгласно действащ дългосрочен договор, операторът на преносната система взема предвид използването на краткосрочните стандартизирани продукти.

3. Излишъците от гъвкави продукти може да бъдат освободени по един от следните начини:

а) съгласно условията на действащия договор, когато той съдържа разпоредби, позволяващи намаляване на количеството газ, за което е поето задължение, и/или прекратяване на договора; или

б) при липсата на такива договорни права — както следва:

i) договорът остава в сила до прекратяването му съгласно приложимите условия;

ii) договарящите се страни обсъждат възможността за допълнителни договорености за освобождаване обратно към пазара на излишъците от газ, които не са необходими за целите на балансирането, за да се осигури достъп на другите ползватели на мрежата до повече гъвкави продукти.

4. Когато в действащия договор се предвижда намаляване на гъвкавите продукти с количества, които съответстват на наличните излишъци, операторът на преносната система намалява тези гъвкави продукти в най-кратките практически възможни срокове след влизането на настоящия регламент в сила или веднага щом може да бъде установено съществуването на този излишък.

5. Операторът на преносната система се консултира със заинтересованите страни по конкретни предложения, които да бъдат приложени като временни мерки за освобождаване на излишъците от гъвкави продукти по действащ дългосрочен договор.

6. Операторът на преносната система публикува информация за действията си за балансиране, извършвани съгласно действащия дългосрочен договор.

7. Националният регулаторен орган може да определи цели за процента, с който трябва да бъдат намалени количествата по този дългосрочен договор, за да се повиши ликвидността на краткосрочния пазар на газ на едро.

Член 52

Преходни разпоредби

1. Въз основа на мотивирано искане от оператора на преносната система националният регулаторен орган може да му разреши да изпълни разпоредбите на настоящия регламент в срок от двадесет и четири месеца, считано от 1 октомври 2014 г., ако операторът на преносната система не прилага временна мярка по глава X. В случай че националният регулаторен орган се възползва от тази възможност, настоящият регламент няма да се прилага в зоната за балансиране на този оператор на преносна система съгласно условията в решението на националният регулаторен орган и за определения в него преходен период.

2. Националният регулаторен орган взема мотивирано решение по параграф 1 и го публикува в срок от три месеца от получаването на искането. Такова решение се съобщава незабавно на Агенцията и на Комисията.

Член 53

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Без да се засягат член 28, член 33, параграф 5, член 38, параграф 1, член 45, параграф 4, член 46, параграф 3, член 51 и член 52, настоящият регламент се прилага от 1 октомври 2015 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 26 март 2014 година.

За Комисията

Председател

José Manuel BARROSO

[1] ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36.

[2] Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

[3] Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и отменяне на Директива 98/30/ЕО (ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 57).

[4] Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 1).

[5] ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 1.

[6] ОВ L 273, 15.10.2013 г., стр. 5.